

A montreali Vasari-kép esete

A következő eset a restitúciós ügyek megoldásának szép példája. A vitában résztvevő mindkét fél példás magatartást tanúsított, s ha ezt a példát követni tudnánk, sok más esetben is gyorsabb, az ügy fontosságához méltóbb megoldás születhetne.

Az ügy a Montreali és a Budapesti Szépművészeti Múzeum között zajlott le, és tárgyát egy Vasari-kép képezte. A Kánai menyegző tábláját eredetileg Esterházy II. Miklós vásárolta valamikor 1815 és 1819 között vásárolta a feltételezések szerint valamelyik itáliai utazása során. A gyűjtemény aztán generációról generációra szállt, míg III. Miklós a képet további 636 darabbal együtt 1870-ben eladta a magyar államnak, így ezek a Szépművészeti Múzeum gondozásába kerültek. A firenzei manierizmust példázó festmény harminc éven át szerepelt az állandó kiállításon, majd 1942-ben a múzeum letétként kölcsönadta a Pénzügyminisztérium Szentháromság téri épületének berendezése számára. A Vasari-kép története itt kalandos fordulatot vett: miután az épületet 1945-ben bombatalálat érte, legközelebb a „Háborús veszteségek listáján” tűnt fel.

A múzeum munkatársai már tudomásul vették a kép megsemmisülését, amikor 1963-ban felbukkant a műtárgypiacon, és a montreali Museum of Fine Arts-ba került. Amikor a magyar illetékesek jelezték a kép eredeti származását tárgyalások kezdődtek, és a kanadai kormány nagylelkűsége folytán a rendszerváltás után 1999-ben a kép visszatérhetett hazájába. A budapesti Szépművészeti Múzeum a nagylelkű tettet azzal hálálta meg, hogy felajánlotta: a montreali múzeumnak szívesen kölcsönöz darabjai közül akár olyanokat is, amelyek szinte sosem hagyták el Európát. A kanadaiak választása végül Raphael to Tiepolo egyik művére esett.